Yrittäjät

Julkiset hankinnat haltuun ja teesit hyvään hankintaan

Markkinavuoropuhelutilaisuus 24.11.2021

Hankintaneuvoja Sanna Meronen-Vilenius
sanna.meronen-vilenius@yrittajat.fi / 050 567 9233

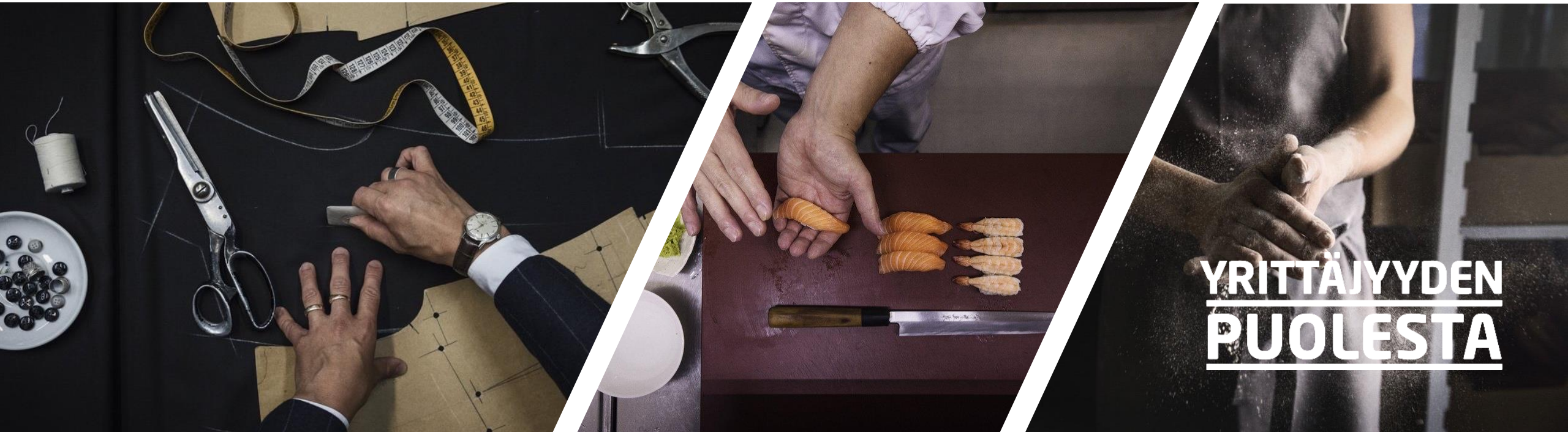

Työ- ja elinkeinoministeriö rahoittaa maksutonta hankintaneuvontaa kunnille ja yrittäjille koko maassa.
Neuvonnan saamiseksi ei tarvitse olla Suomen Yrittäjien jäsen.

HANKINTA-NEUVONTA
Yrittäjät

HANKINTANEUVONTA

Suomen Yrittäjät

Aluejärjestöt

Paikallisyhdistykset

MAKSUTONTA NEUVONTAA YRITYKSILLE JA HANKINTA-YKSIKÖILLE

KESKEISET YHTEISTYÖKUMPPANIT

- Paikallisyhdistykset
- Hankintaneuvoja-verkosto
- TEM
- Kunnat
- Kaupungit

TOIMENPITEET

- Neuvonta
- Edunvalvonta
- Koulutus
- Infot
- Tiedotus
- Vaikuttaminen

Yrittäjät

Hämeen Yrittäjien ja Uudenmaan Yrittäjien hankintaneuvojat

Yrittäjät

Hämeen Yrittäjät
Juha Haukka
050 433 0134
juha.haukka@yrittajat.fi

Uudenmaan Yrittäjät
Sanna Meronen-Vilenius
050 567 9233
sanna.meronen-vilenius@yrittajat.fi

Kaikki Yrittäjien hankintaneuvojat: https://www.yrittajat.fi/palvelut-ja-edut/tutustu-jasenpalveluihin/hankintaneuvonta/

Yrittäjät

Lähes 50 miljardin arvoinen asia!

Yrittäjät

Hankintalain tavoitteeksi on kirjattu,

että sen tehtävänä on tehostaa julkisten varojen käyttöä, edistää laadukkaiden, innovatiivisten hankintojen tekemistä sekä turvata yritysten ja muiden yhteisöjen tasapuoliset mahdollisuudet tarjota tavaroita, palveluja ja rakennusurakoita julkisten hankintojen tarjouskilpailuissa.

Tavoitteeksi on myös asetettu, että hankinnat on toteutettava tarkoituksenmukaisina kokonaisuuksina ja siten, että **pienet ja keskisuuret yritykset ja muut yhteisöt pääsevät tasapuolisesti** muiden tarjoajien kanssa osallistumaan tarjouskilpailuihin.

Yrittäjät

Kynnysarvot

EU-hankinta

Yli 214 000 €

Kilpailutetaan EU-laajuisesti

Jakelu Hilmasta

Jaettava pienempiin osiin

Menettelyt laissa

Kansallinen hankinta

Yli 60 000 €

Kilpailutetaan Suomessa

Ilmoitus Hilmaan

Menettelyt vapaat

Pienhankinta

Alle 60 000 €

Hankintalaki määrää vain periaatteet

Nämä kynnysarvot soveltuvat tavanomaisimpiin tuote- ja palveluhankintoihin. Esimerkiksi rakennusurakoissa ja sosiaali- ja terveyspalveluissa sovelletaan toisenlaisia kynnysarvoja. Ajantasaiset kynnysarvot löytyvät aina verkosta esim. Hankinnat.fi / Kynnysarvot

Yrittäjät

Hankinnan perusperiaatteet

- Avoimuus
  - lisää hintakilpailua ja kilpailua
  - markkinoilla parempi tieto halutuista palveluista ja hinnoista
  - avoimuus lisää luottamusta hankintojen hoitoon
- Syrjimättömyys
  - eri paikkakunnilla olevia ehdokkaita tai tarjoajia kohdellaan samalla tavoin kuin oman kunnan yrityksiä
  - hankinnalle asetetut tavoitteet eivät saa olla paikallisia, tiettyä aluetta suosivia tai syrjiviä

Suhteellisuus

- hankintamenettelyn vaatimukset oikeassa suhteessa tavoiteltavaan päämäärään
- kelpoisuusehtojen asettelussa huomioitava hankinnan luonne ja arvo

Tasapuolisuus

- tarjouspyyntö laadittava siten ettei hankinnan kohteen määrittely aseta tarjoajia epätasa-arvoiseen asemaan
- markkinavuoropuhelu ei saa johtaa siihen, että tarjouspyyntö ”räätälöidään”

Yrittäjät
YRITTÄJÄN PITÄÄ
VALMISTAUTUA

Yrittäjät

Miksi osallistuisin julkiseen hankintaan?

- Julkisten hankintojen kokonaisarvo on noin 47 miljardia euroa vuodessa
- Julkinen tilaaja on varma kauppakumppani
- Julkinen hankinta antaa usein “selkänojan” yrityksen kasvulle ja kehittämiselle
- Kilpailutusprosessi antaa tietoa tilaajasta, kilpailijoista, tuotteista/palveluista ja niiden markkinoista
- Kilpailija voi olla tulevaisuuden yhteistyökumppani
- Aktiivinen yritys huomataan

Yrittäjät

Myynti hankintayksiköille

- Tuote / palvelu kuntoon!
- Tutustu markkinaan
- Seuraa hankintakalenteria ja muita ilmoituskanavia
- Osallistu tietopyyntöihin / markkinakartoituksiin / markkinavuoropuheluihin (ei välttämättä toteuteta)
- Selvitä, milloin vanha sopimus on umpeutumassa
- Selvitä, markkinoi ja myy, voiko uuden tarpeen synnyttää tai onko se jo syntynyt?
- Ole aktiivinen ja ota yhteyttä eri ihmisiin (esim. poliitikot ja virkamiehet)
- Yrittäjän vastuulla on pysyä kartalla!!

Jos markkinoit yrityksille,
miksi et markkinoisi hankintayksikölle!!

€

Yrittäjät

Valmistaudu & valmistele tarjous huolellisesti

- **Ota käyttöön sähköinen asiointi**
  > Rekisteröidy palveluun ja luo tunnukset
  > Tutustu palvelun logiikkaan ja sisältöön
  > Harkitse www.vastugroup.fi – palvelun käyttöä
- **Tutustu tarjouspyyntöön ja liitteisiin**
  - Lue huolellisesti kaikki asiakirjat, **huom!** sopimusluonnos
  - Ala tekemään tarjousta heti
  - Ota tarvittaessa yhteyttä asiantuntijaan
  - Mieti tarvitsetko kumppania tai alihankkijaa
- **Esitä kysymyksiä hankintayksikölle – jos tarpeen**
  - Esitä lisäkysymykset kirjallisesti jos hiukankin epäselvää
  - Huomioi saamasi vastaukset tarjouksessa

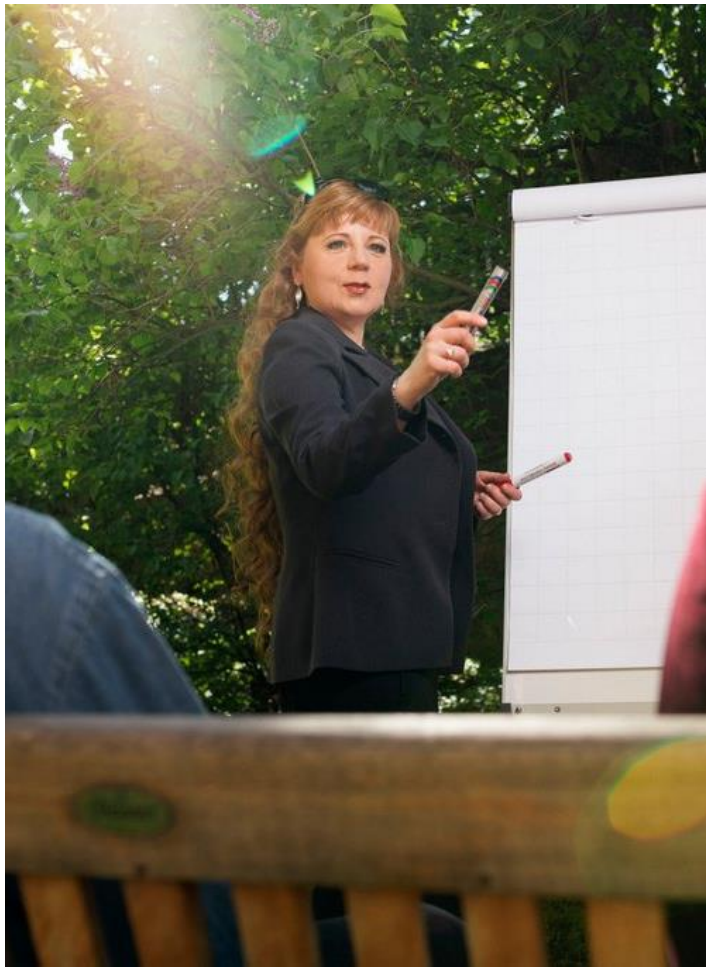

Yrittäjät

Mistä tietää, että mitä ja milloin hankintayksikkö hankkii?

Yrittäjät

HILMA eli www.hankintailmoitukset on uudistunut

- Hilma eli hankintailmoitukset.fi on julkisten hankintojen ilmoituskanava.
  Palvelussa julkisen sektorin ostajat ilmoittavat tulevista hankinnoistaan, käynnissä olevista kilpailutuksistaan sekä päättyneiden kilpailutusten tuloksista.

- Hankintailmoitukset.fi-palvelun omistajuus siirtyi 1.9.2020 työ- ja elinkeinoministeriöltä valtiovarainministeriölle.

- **Ilmoitus voidaan julkaista myös muussa tiedotusvälineessä sen jälkeen kun se on julkaistu HILMAssa.**

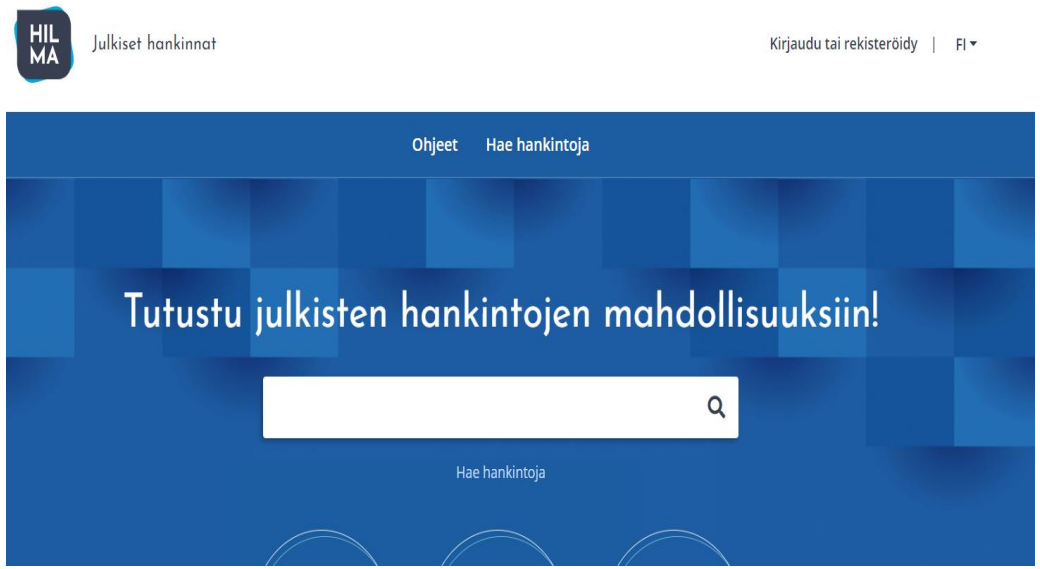

HILMA - Tee itsellesi hakuvahti - saat sähköpostia uusista ilmoituksista

Yrittäjät

- Jos haluaa tehdä hakuvahteja, niin rekisteröidy Hilmaan.
- Yksittäisiä hakuja voi tehdä ilman rekisteröitymistä.

Yrittäjät

Hankintailmoituksia ja tarjouksien jättäminen

- Kynnysarvon alittavat hankinnat, pienhankintajärjestelmistä esimerkiksi www.pienhankintapalvelu.fi/uusimaa/
  Cloudia
- www.tarjouspalvelu.fi / Hanki-palvelu, Cloudia

  Ylläolevissa toimii sama salasana!!

- https://www.hankintasampo.fi/sampo/ / Hankintasampo
- www.mercell.com / Mercell Oy Suomi
- **Kuntien ja muiden hankintayksiköiden www-sivut**

Yrittäjät

Hankinnat ovat yhteispeliä

Yrittäjät

Julkisten hankintojen haasteet ovat samantyyppisiä koko Euroopassa

- Suurimmat haasteet ovat:
  - Hallinnollinen taakka
  - Isot hankintakokonaisuudet
  - Sopimusten suuri koko
  - Tietoa ei saada riittävästi
  - Tarjousten valmistelusta aiheutuvat kustannukset
  - Kohtuuttomat vaatimukset

Yrittäjät

Teesit hyvään hankintaan

- Onko **markkinavuoropuhelu** aina pakollinen? Ilmoitetaanko kutsu markkinavuoropuheluun riittävän avoimesti?
- Ilmoitetaanko myös **pienhankinnat** aina **avoimesti?** (yli 3000-5000 €)
- Onko **kaikki hankinnat avoimesti nähtävillä**, esim. sähköisissä hankintakalentereissa?
- Onko **aikataulutus realistinen** tarjoajan näkökulmasta?
- Onko hankintojen **osiin jakaminen** kantava periaate?
- Onko myös linjattu, että **ei sallita saman** toimittajan voittaa kaikkia osia?
- Onko linjattu, että ne hankinnat, joissa on **tarjontaa paikallisesti**, hankitaan itse?
  - ✓ Strategiset päätökset
  - ✓ Yritysvaikutusten arviointi

Yrittäjät

Teesit hyvään hankintaan - jatkuu

- Onko linjattu, ettei tarjoajalle tule asettaa **älyttömän korkeita vähimmäisvaatimuksia?**
- Onko selvästi sanottu, **ettei tarjoajilta estetä muuta liiketoimintaa?** (esim. kielletään kaluston käyttö muualla, estetään alihankinta, tai rajoitetaan työskentelyaikaa)
- Seurataanko sitä, **saadaanko aikaan kilpailua**? (esim. kasvaako tarjouspyyntökohtainen jätettyjen tarjousten lukumäärä)
- Sopimusaika: miten seurataan, että **epäonnistumisiin puututaan**, ja että onnistumiset voidaan huomioida?
- Tiedostetaanko miten **työllistämisehto voi olla esteenä pienille yrityksille** markkinoilla toimimiseen, jos hankinnan tavoitteet ja vaikutukset eivät ole tiedossa?
- Onko **ostolaskudata** avoimesti nähtävillä?

YRITTÄJYYDEN PUOLESTA